

VÅRDTRÄDET

EN TIDNING FRÅN KAMRATFÖRBUNDET S:T SIGFRIDS FOLKHÖGSKOLA

nr

30 år av möten och samtal

Börje Lindell var elev på S:t Sigfrid innan han sökte sig till Konstfack. Vid folkhögskolan hade han Karin Hartvig som lärare och med sig från henne fick han en förutsägelse.

– Du ska ta över efter mig!

Karin Hartvig dog alltför ung 1990 och då var Börje Lindell tillbaka vid skolan och nu som lärare.

– Jag tror jag började här 1989. Då höll vi till i en barack och med en enterminskurs som också innehöll allmänna ämnen.

Nu kan Börje Lindell se tillbaka på 30 år vid skolans konstutbildningar. Och mycket har hänt under de tre decennierna.

– Det har varit många vänner – även om det känns som om det gått fort.

Under de trettio åren har han mött mängder av elever och också sett många ta steget till konsthögskolor och vidare ut i konstlivet. Och när han nu avslutar sin lärargärning betyder det också att han får mer tid till sitt eget konstnärskap.

Många vänner har det varit. Börje arbetade tillsammans med Peder Gowenius när utbildning-

en gjordes om till en ettårig bildkurs. Så småningom kom den att få ytterligare ett år och bli den tvååriga konstkurs som den fortfarande är. Nu under namnet Kronobergs konstskola. Idag arbetar han tillsammans med konstnären och läraren Mona-Lisa Eriksson.

– Mona-Lisa och jag arbetar fantastiskt ihop.

Samtidigt som Börje arbetat som lärare har han hela tiden haft ett eget konstnärskap. När han nu slutar kommer han att få mer tid för det egna målandet men också förlora något han tyckt varit viktigt.

– Jag har inte tyckt om att stå ensam i ateljén och jag har alltid gillat att undervisa. Men som lärare måste man ha ett eget konstnärskap för att

förstå processen. Samtidigt påverkas man av eleverna och av alla samtal som man för. Oavsett om konstutbildningen hållit till i en barack, i en källarkorridor eller, som nu, i ett funktionellt och rymligt Konstens Hus är det i de lokalerna och hos de eleverna om Börje haft sin hemvist. I matsalen är det inte lärar-

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

bordet som lockat. Istället fortsätter samtalen som påbörjats i undervisningslokalerna.

– Jag har alltid ätit med eleverna. Då lär man känna varandra på andra sätt. Det är egentligen folkhögskolans själ – att man äter ihop.

Just närheten är något gamla elever återkommer till när de tänker tillbaka på Börje och konstutbildningen något man kan läsa om i Elevernas minnesbild.

Där poängteras också Börjes ovilja att betygsätta det eleverna har skapat. Och då närmar man sig kanske synen på vad konst är.

– Konst bygger inte på rätt och fel. Det bygger på upplevelser och eleverna får navigera själva, konstaterar han liksom att måleri innehåller både teknik och budskap.

Tekniken är väl den lätta delen. Och visst finns den kvar. Bland annat i krokilektionerna.

– Krokin har vi hållit fast i. Det handlar om kommunikationen mellan öga och hand. Den tror vi är väldigt viktig.

Men att vara tekniskt skicklig räcker inte i dagens konstvärld. En del av utbildningen handlar istället snarast om att i någon mån lämna behovet av att vara duktig.

– Första terminen handlar mycket om avprogrammering.

Det handlar både om att ta bort skolrytmen med 40-minuterslektioner och flytta bedömningen så att den snarare kommer inifrån är utifrån.

– Det ska landa i en själv.

Konst låter sig inte fångas i någon lätt formel. Att den måste utgå från den skapande personen är väl alla överens om. Men hur undervisar man om det.

– När eleverna kommer hit kan de ha en ganska begränsad syn på vad konst är. Vi guidar in eleverna i nutidskonsten och det växer efterhand.

När det handlar om det konstnärliga skapandet är samtalet den viktigaste metoden.

– Vi går in och tittar och kan ställa frågor: Vad vill du säga, hur går det, har du valt rätt material? Så blir lyssnandet nog så viktigt som de konkreta råden.

– Samtalet som metod bygger på att man har en relation.

Och ska konsten bli riktigt intressant måste den relationen vara förtroendefull. Ett personligt uttryck innebär ju också att man öppnar sig.

– Man möter sig själv som människa när man jobbar med konst.

Beredd att möta människor måste man också vara som konstlärare. Och då återkommer man till placeringen i matsalen och samtalen som fortsätter kring bordet. Och de tar han med sig. – De bästa minnena är samtalen och mötena med eleverna, säger han.

Text: Tore Sjöquist och Lara Rodriguez Sieweke

Foto: Tore Sjöquist

Elevernas Minnesbild

När gamla studenter kommer till Konsthuset på besök, minns Börje dem och välkomnar dem med en varm kram. Nu ska Börje sluta som konstlärare efter trettio år och vi frågar några av hans tidigare elever vad de mest minns om honom.

En sak som kom fram var hans förmåga att vara närvarande. Enligt Harald Ivarsson, "var Börje genuint intresserad av mångfalden hos sina studenter. På lunchtiden satt han med sina elever istället för lärarrummet, och jag kommer ihåg hur speciellt det var för en lärare."

Han var inte rädd för att skämta med eleverna. Vicky Pagliere berättar hur Börje hade en teori att varje elev var som en typ av hund. "Jag var en chihuahua!" skrattar hon.

Karolina Allgulin kommer ihåg att även om Börje var misstänksam mot sociala nätverk och har

Intresserad av konstskola? Läs mer:

<https://sigfrid.se/utbildningar-kurser/konstskola/>

skaffat dem sent, bad han ofta sina elever att söka information om olika konstnärer på deras Facebook eller Instagram.

Man bara vet om Börje tycker eller inte tycker om ens arbete, även om han aldrig säger det tydligt. När Börje sade att ett konstverk var dekorativt, "var det lika bra som att säga det var som en Ikea- tavla" enligt Vicky.

Nikki Fager Myrholm understryker "hur uppmuntrande Börje var som lärare och hur bra han var på att hjälpa en att hitta det spår man sökte. Han var en så bra lärare vars ord jag alltid kommer bära med mig, inklusive att de grejer man gjorde på sin höjd var 'lite fint'".

Liksom Nikki lyfter Anna Tedestam fram Börjes uppmuntran. Hon berättar: "Börje frågade mig under sökningarna till konsthögskolorna vad jag vill göra i framtiden. Jag sa att jag bland annat vill göra konst till offentliga rum. Börje svarade: DÅ GÖR DU DET! Fem år senare på Konstfack är jag igång med mitt tredje offentliga konstprojekt och Börjes uppmuntran hjälpte mig tro att inget hinder är för stort."

Han hade något som inspirerade elever att vilja bli bättre. Många av Börjes elever skulle komma ihåg "Börje-lådan" eller, enligt Martin van der Linden, "den ökända Börje-lådan vari han lade teckningar som hade något han tyckte var bra, intressant eller fräckt." "Det var många som ville bidra till den men få blev utvalda," konstaterar Mona Gyllinger. För Martin, "Att hamna i Börje-lådan var en ära, och något alla i klassen stred om. Inte bara för äran eller skrytmöjligheten en sådan bedrift skulle innebära, men för att Börje var en speciell lärare. Börje var en inspirationskälla, i alla fall för mig. Och han kommer nog alltid att vara det"

Text: Lara Rodriguez Sieweke

Börjes önskemeny

Börje Lindell har fått en speciell present från köket i samband med att han ska sluta på S:t Sigfrids folkhögskola. Han får bestämma matsedel för en hel vecka.

Lägg märke till att Börje inte jobbar på fredagar.

Måndag

Köttfärslimpa med kokt potatis, gräddsås, lingon,
inlagd gurka
Vegetarisk limpa, gräddsås

Äppelpaj, vaniljsås

Tisdag

Stekt strömming, potatismos, skirat smör
Panerad selleri

Marängsviss

Onsdag

Pytt i panna
Vegetarisk pytt

Chokladpudding

Torsdag

Wallenbergare, potatismos, skirat smör, lingon
Vegetarisk biff, potatismos

Kladdkaka

Fredag

En helt vegetarisk lunch - Tacos

Börje, vi hoppas att du aldrig glömmer oss!
//Köket

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Följ oss på Instagram:
kronobergskonstskola

Dikter

skrivna av elever från
Allmän Människan & Naturen

Familj

Liten men stor

Hjälper, stöttar, älskar

Bär dig mot ditt mål

Familj

Ergent Jahja

Idag skiner solen

Idag börjar ett nytt liv

Idag glömmer vi vad som hände
igår.

Idag kämpar vi för det vi vill
göra.

Halaa Hamid

Ej förstöra

Ej skrika

Ej gråta

Ej ge upp

Ej förstöra

Faisa Nuur

Mardröm

Det är bara mörker runt omkring mig.
Jag kan höra hur mitt hjärta slår allt
snabbare.

Jag är ensam och rädd.

En oinspirerad stavelsedikt

Alv

Alva

Älv

Älva

Adam Ingemansson

Luddes lustiga dikter.

Jag ser snö.
Jag hör vinden.
Jag känner julen.

Jag ser ljuset.
Jag känner värmen.
Jag är i skogen och ljuset är
min vän som i nöd kommer.

Haiku.
Glassbilen kommer
utanför huset idag.
Eller gjorde den?

Ludwig Ekman

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Följ oss på Instagram:
[sigfrid.se](https://www.instagram.com/sigfrid.se)

Jag blir starkare med tiden
Jag försvinner med stegen
Jag går i alla fall fram
den här vägen

* * *

Livet
Rakt, skevt
Lär, plågar, skänker
Det är både enkelt och komplicerat

Livet

* * *

Alla är omkring mig och jag ser ingen
Tystnaden härskar runt mig, men inuti min
kropp sker bråken
Jag känner mig mitt emellan

Mahmoud Dughim

Miljödikt

Jag ser snö.
Jag hör vinden.
Jag känner luft.

Samma början- dikt

En dag vill jag leva lycklig.
En dag vill jag känna mig nöjd.
En dag vill jag bli världens bästa mamma.

Nazra Elmi

Foto
Fint, Fult
Upptäcker, Ler, Skapar
Fotograf skapar glädje
Foto

En vit kväll
Jag ser snö
Jag hör vinande
Jag känner mig kall

Alireza Vaezi

skolan

smart, utvecklande
läser, skriver, förstår
man kan bygga sin framtid

skolan

Rami Nasra

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Behöver du grundläggande behörighet på
grundskole- eller gymnasienivå?

Läs mer om våra utbildningar på sigfrid.se

Kamratförbundets stipendiater 2019

Jonna Lindberg - Moa Fredrikson - Leila Hasch

Jonna Lindberg, Moa Fredrikson och Leila Hasch har fått extra uppmärksamhet på S:t Sigfrids folkhögskola genom att få Kamratförbundets stipendium. Det delas ut varje år under en högtidlig ceremoni i skolans kapell. En representant från Kamratförbundets styrelse delar ut stipendiet. Först läses motiveringen upp och sedan avslöjas vem det avser.

När namnen avslöjades var det tre mycket berörda elever som till applåder och jubel från skolans elever och personal mottog stipendiet från Kamratförbundets styrelses representant (och f.d. rektor) Olle Lindquist.

En dag i mars träffar jag Jonna, Moa och Leila för att få veta lite mer om dem.

Vad läser du på S:t Sigfrids folkhögskola?

Jonna: Jag går musiktvaan – och ettan – det är lite tvetydigt. För jag började här på klassisk sång,

men mitt andra år går jag Sång med genrebredd. Jag är andra året här, men det är första året på Sång med genrebredd. Jag gick i Eslöv innan jag kom hit. Då hade jag sysslat med musikal. Mycket teater och mycket dans. Men sen var jag sugen på att gå bara musikspåret så då sökte jag hit. Så blev jag väl lite kär i skolan... Det var så jag hamnade här. Musik har varit ett självklart val sedan jag valde till gymnasiet.

Moa: Jag går också musiklinjen, fast inriktningen Rytmik, andra året. Jag hamnade här genom att jag ville göra barnföreställningar, så jag höll på med det tidigare. Sen tyckte jag att det var svårt att ta sig fram och sälja in och få kontakter. Då tänkte jag att det kanske var utbildning som behövdes. Jag fick kontakt med några som faktiskt jobbar med barnföreställningar och frågade dem vad de hade utbildat sig i och då sa de: Rytmik på musikhögskola. Då googlade jag fram S:t Sigfrids folkhögskola.

Leila Hasch, Jonna Lindberg, Moa Fredriksson

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Tidigare har jag gått Rytmus musikgymnasium sångutbildning och sen har jag gått en musikalutbildning efter det på SMI i Stockholm.

Leila: Jag går Konstlinjen, tredje året. Det är rätt så likt andra året.

Jag gick på Katedralskolan här i Växjö: Bild- och formlinjen. Sen sökte jag hit direkt efter. Jag var inne i det så mycket så sen tänkte jag väl att jag skulle fortsätta i det lite till och undersöka. Sen blev det mycket mer än jag tänkte och det känns ju jättebra.

Vad har ni för tankar eller planer framåt?

Jonna: Jag är inne i en jag-process, för jag har inte haft det jättelätt de här två åren. Nu har jag landat i att jag måste ta tag i mig själv och jobbar mycket med det. Jag har inte sökt något nu och kommer inte söka denna terminen för jag behöver jobba och få ihop lite pengar. Men jag skulle vilja söka slagverk på musikhögskolan nästa år kanske. Det hade varit roligt. Så det är planen.

Moa: Mimskådespelarprogrammet vid scenskolan i Stockholm. Eventuellt söker jag också rytmikpedagog på musikhögskola.

Leila: Jag har precis sökt konsthögskolorna i Sverige och så ska jag kanske söka i Norge också. Min dröm är väl att få ihop musik och konst på något sätt. Jag spelar cello och gitarr och jag vill kombinera dem med konsten på något sätt. Jag har bara sökt konsthögskolorna, sen har jag inte kollat nåt mer. Jag känner mig lite som att jag tagit studenten igen. Det har varit så tryggt här och jag har utvecklats så mycket och nu måste jag hitta vad jag ska göra.

Om jag säger S:t Sigfrids folkhögskola, vad säger ni då?

Jonna: Hem, för min del. Jag har trivts jättebra här uppe. Jag kommer från Trelleborg och det är en bit härifrån. Redan på sökdagarna fick jag en jättebra start med S:t Sigfrids folkhögskola och tyckte det var mysigt och jag gillade atmosfären och lärarna och den stämningen som var då. Nu säger jag att jag ska åka hem till Trelleborg och att jag ska åka hem till Växjö! Jag har två hem nu.

Moa: Jag tycker så mycket om den här platsen och det finns så mycket människor jag tycker så mycket om. Det var därför jag blev så alldeles överväldigad när vi fick stipendiet också eftersom skolan och alla som finns här betyder så mycket för mig och tänk att jag kan betyda så mycket för er och den här platsen. Det är så fint – så då börjar man ju gråta. Det finns så mycket hjärta.

Leila: Jag kommer ihåg när jag började här i ettan första skoldagen, då tänkte jag att det är så fint och så fin skola. Men jag fick jobba mycket med mig själv för att komma in i det, men det var ju väldigt öppet och nu är jag väldigt glad att det är så bra här. Jag har utvecklats mycket här och så är det så himla fin gemenskap med mycket aktiviteter tillsammans. Man kan prata med folk i matsalen och alla lärarna. Det är så svårt att beskriva allt lite kort, men jag kommer sakna det så himla mycket.

Jonna: Skolan gör ju så att vi har en bra gemenskap. Ni arrangerar återvändardagar och vi har temadagar och det gör hur mycket som helst för stämningen för det skapar en öppenhet för andra linjer på skolan. Det kan lätt bli indelat annars, även om man är på en folkhögskola. Skolan jobbar ju väldigt mycket för att vi ska integrera inriktningarna och det tycker jag har gett resultat. Vi hade t ex att vi skulle hålla en musiklektion för Allmän Svenska Grund och det var hur givande som helst. Man ser allvaret i att jobba med varandra och umgås med varandra och lära känna varandra.

Från skolan säger vi ett stort GRATTIS till Jonna, Moa och Leila för stipendiet och ett stort TACK för allt ni betytt och betyder för skolan!!!

Text och foto: Susanne Önder

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Intresserad av musikutbildning?
Läs om våra olika inriktningar på
sigfrid.se

Motiveringar för Kamratförbundets stipendium 2019

Jonna Lindberg

Jonna har en vaken blick, ett lyssnande öra och ett öppet hjärta. Hon ser behoven runt omkring sig och har förmågan att organisera och styra upp i olika sammanhang. Jonna är en mångfasetterad mångsysslare som söker sig själv i olika kreativa uttryck där vägen inte alltid är rak. I motgång reser hon sig igen och tar nya tag. Vidare är hon en god ensemblespelare och varm medmänniska.

Olof Lindquist och Jonna Lindberg.

Olof Lindquist och Moa Fredrikson

Moa Fredrikson

Med en stor proffsighet och med en närvaro som drabbar, utvecklar hon ständigt nya möjligheter. I sina arbeten lämnar hon inget åt slumpen utan hänger sig till vad hon vill berätta samt utvecklar alla möjliga sätt att berätta det på.

Moa engagerar och entusiasmerar sin omgivning och sina medspelare och får alla till att spänna sin båge.

Leila är en kamrat, i ordets bästa betydelse. Med sin förmåga till mångsidighet deltar hon i skolans gemensamma aktiviteter på ett ansvarsfullt sätt. Genom sitt öppna sinne sprider hon glädje, samt är en brobyggare mellan elever i olika kurser. Få är de dagar då hon inte är här och möter oss med sitt soliga leende.

Kosterhavets nationalpark invigdes 2009 och är

Leila Hasch och Jacob Evert

Salta personaldagar inför höstterminens skolstart

Sveriges första och enda marina nationalpark. Parken är belägen i Strömstads och Tanums kommuner. Här finns det havsmiljöer och arter som är unika för Sverige. Bland annat finns här ett av Sveriges två korallrev. I anslutning (på Tjärnö) till området ligger också Lovens centrum som är en marinbiologisk forskningsstation med anknytning till Göteborgs universitet.

S:t Sigfrids Folkhögskolas personal inleder i mitten av augusti sin hösttermin 2018 med ett besök på forskningsstationen på Tjärnö. Under resan dit stannar vi till vid Vitlycke museum och beskådar Vitlyckehällen med dess fantastiska hällristningar från bronsålderstid. Området finns med på FNs världsarvslista

Övernattning sker i trivsamma stugor på Daftö camping. Dagen avslutas med gemensam matlagning och middag.

Vad sägs om att få möta havsanemoner, ormstjärnor och en och annan död mans hand på neråt sådär 100 meters djup i Kosterrännan. Under dag två får vi följa med forskningsfartyget Nereus. Med en fjärrstyrd undervattensfarkost så kallad ROV filmas spännande djupbottendjur. Vår guide Kristin Appelquist berättar om vad vi ser på skärmen.

Dagen avslutats med föredrag av självaste Stefan Edman som tidigare varit lärare på vår skola. Stefan berättar för oss att västerhavet faktiskt mår betydligt bättre än vad vi trott.

Vår sista dag fyller oss med ytterligare kunskap om havets mångfald. På forskningsstationen får vi ta del av aktuell forskning som tex att göra biobränsle av odlade havsalger och förhindra havstulpaner att sätta sig på båtskrov utan användning av miljöfarlig båtfärg. I klappakvariet känner vi på sjögurkor och sjöstjärnor.

Under en strandexkursion blir vi utrustade med håvar och vattenkikare och iförda sjöstövlar samlas allt som rör sig i små baljor. Vi lutar oss över eremitkräftor, kantnålar och sandräkor. Hjärtmusslor går bra att äta. Islands musslan kan bli 500 år. Vi lär oss att man kan skilja på hanar och honor av strandkrabba.

Så är det dags för hemfärd. I kvällen är vi tillbaka i Växjö. Om några dagar ska vi träffa våra elever och höstterminen är då igång på allvar.

Text och foto: Mats Nilsson

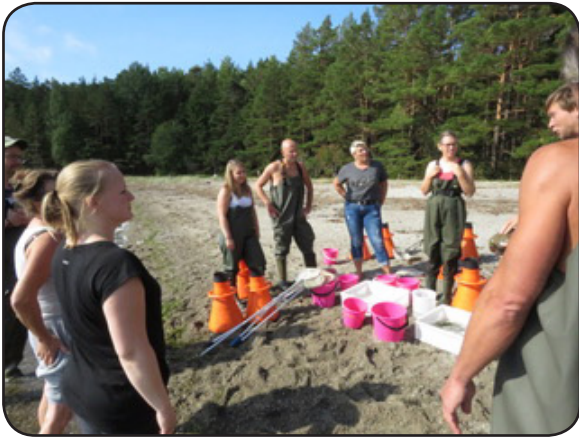
Vitlyckehällen.

På spaning efter djur.

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Släpp ner mig!

Många kockar medför många goda rätter.

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Stefan Edman och jag på S:t Sigfrids folkhögskola

Jag (Börje Svensson) träffade Stefan första gången 1979. Då var jag lärarkandidat på folkhögskollärlinjen i Linköping och skulle ut på praktik. Min handledare ringde S:t Sigfrids, men rektorn sa nej. Jag sa till min handledare: "Finns det någon på skolan som fattar egna beslut?" Jo, Stefan Edman sa han och ringde direkt till Stefan, som svarade: "Skicka ner Linköping". När jag och en kompis kom till skolan, sa Stefan att han höll på med en tidning. Vi sa då: Ta hit boken så tar vi dina lektioner. Det tyckte Stefan var bra.

Vårterminen 1980 skulle Stefan vara tjänstledig för att bland annat skriva sin första bok. Jag ville då att han, som tack för att vi tog lektionerna, skulle ordna, så att jag fick bli hans vikarie och det gjorde han. Vi började höstterminen 1980 vårt samarbete med kursen Natur och samhälle, där vi oftast var båda på lektionerna och vi hade alla ämnen utom matematik och engelska och vi drev dialoglektioner. Vår idé var också att arbeta ut mot samhället och via Stefan kunde vi skriva motioner till fullmäktige, som vi följde upp med besök på fullmäktigemötena, men vi ansåg att det var viktigt med minst ett ben utanför partipolitiken, dvs i miljörelserna. I början av 80-talet sjöng vi mycket samt läste dikter. Även eleverna gjorde musikinspelningar som vi har stor glädje av än i dag, samt mycket fina grupparbeten.

På folkhögskolor ingår kortkurser och Stefan anordnade kortkurser i miljö, som hade ett par hundra deltagare per gång bland annat i Hjortsberga.

Under 1980-talet gjorde vi fältveckor efter ordinarie skolslut. Vi cyklade bland annat runt i Hjälmse-rydstrakten och på Gotland. I Hjälmse-ryd gick vi in i Veras lanthandel och de kvinnliga eleverna köpte hela lagret av rosa underkläder, som blivit kvar sedan 1940-talet till samma pris som då. På kvällen var det stor mannekäng-uppvisning. På Gotland besökte vi bland annat

Storsund. Stefan sa: "Va, amerikansk sumphöna ska inte finnas här". Vi kollade loggboken. Där fanns massor med gissningar. Jag frågade Stefan hur han kunde bestämma det till amerikansk sumphöna. Han svarade: "Jag hörde den en gång på band för 10 år sedan". Stefan kan alla fåglars läten i Sverige och tydligen även andra kontinenters. Han har verkligen ett fantastiskt musiköra/musikminne.

En gång under Gotlandsturerna var Stefan kallad till radion i Visby, medan vi fortsatte cykelturen. Jag fick ta en tandemcykel och hämta honom på kvällen. Under en annan fältvecka på Gotland råkade vi ut för kraftigt regn. Alla tält och mycket annat blev genomblött. Stefan gick in i första bästa prästgård och eftersom han är känd i kyrkliga kretsar fick vi låna församlingshemmet och vi kunde torka våra grejer, samtidigt som Stefan lånade prästens skrivmaskin. Stefan hade nämligen varje vecka en krönika i Smålandsposten och efter att han skrivit färdigt var det att leta reda på en brevlåda och få krönikan skickad till Smålandsposten. Stefan och jag gjorde också miljöprogram för Radio Kronoberg under 80-talet.

För att man skall orka arbeta med miljöfrågorna, måste man få uppleva det vackra i vår natur. Därför satsade vi mycket på naturupplevelser hela året, inte bara genom tilläggsveckorna som nämnts ovan, utan även under ordinarie undervisning. Det värsta enligt Stefan är andlig försurning. Vi gjorde också kurser för folkhögskollärare rörande miljöfrågor och bland annat var vi ute i Växjö med dessa folkhögskollärare och testade folks vatten. Försurningen skulle bekämpas. Vidare ordnade Stefan så att Växjö fick en vänort i Polen. Flera somrar var polska studenter på kortkurser på Kronoberg och vi besökte med dessa bland annat avloppsreningsverk och

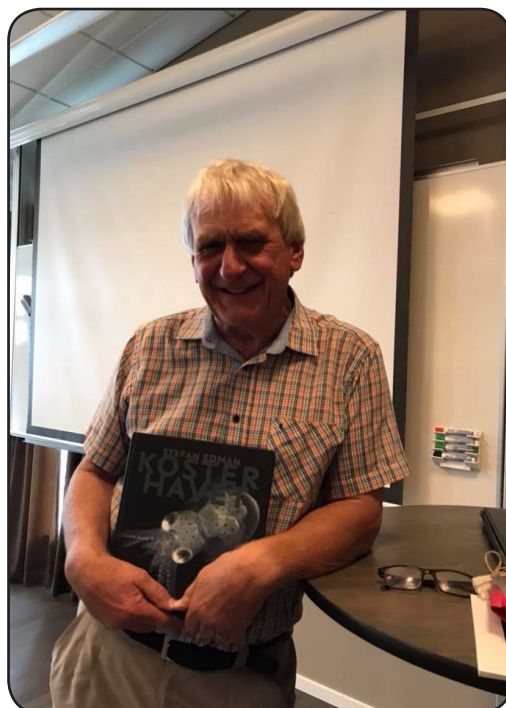

Fläkten (en fabrik som tillverkade filter för rening i kolkraftverk).

1993 utarbetade Stefan tillsammans med andra en checklista för miljökontroll på skolan och samma år fick skolan ansvaret vid 125-årsjubiléet av svensk folkhögskola vad gällde miljöundervisning. På vårmornar anordnade Stefan fågelsångslyssning för allmänheten och det dök upp många intresserade utöver elever.

Stefan är mycket duktig på att härma folk och han kunde klä ut sig till en perfekt kopia av Kurt Olsson, en TV-kändis vid den här tiden. Han framträdde som Kurt Olsson under en så kallad hemkväll på skolan och besökare/elever undrade hur skolan hade råd att ta hit Kurt Olsson. I mitten på 1990-talet fick Stefan andra uppgifter och den roligaste tiden av min lärargärning fick därmed ett slut.

Text: Börje Svensson, lärare 1980-2013.

Stefan Edman, augusti 2018, vid föreläsning under personaldagar på Tjärnö.

Foto: Susanne Önder

Våra lästips

- böcker av Stefan Edman

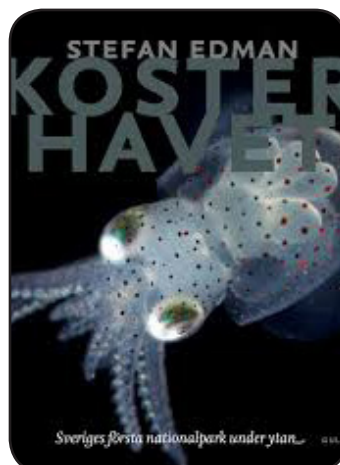
Stefan Edman och Börje Svensson vid tiden Börje skrivit om
Foto: Paul Lövgren

Mot alla odds?
När hjärnan tvivlar men
hjärtat vill tro.
(2017)

Bohuskusten
förr och nu:
världens sjunde
skönhet. (2018)

Kosterhavet (2009)

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Gymnastiksalen

- en mötesplats och ett kulturhus

Året var 1942 då S:t Sigfrids folkhögskola föddes. Efter fem år av förarbete under kris- och krigstider kunde Växjö stift förvärva Kronoberg och utse rektorn på Lillsveds folkhögskola, gymnastikdirektören Jan Ottosson till rektor. De 20 första eleverna fick möta en rektor som var frisksportare och så kom gymnastiken att vara viktig från allra första dagen. Bilderna från den tiden är tydliga – vältränade ungdomar där övervikten lyste med sin frånvaro. Men det skulle dröja nästan 20 år innan skolan fick sin gymnastiksal.

SJU GYMNASTIKSALAR PÅ KRONOBERG

Rektor Sven Hultman berättar: "Den 2 november 1942 intog pionjärgruppen Kronoberg. Den 3 november började skolarbetet med morgonbön och gymnastik. Den senare avverkades på gamla Herrgårdens vind. Däruppe rådde snedtaket över programmet: "Vänster arm uppåt sträck" – "Helt om" – "Höger arm uppåt sträck". Den gymnastiksalens saga blev kort. Ty golvet gungade och takkronorna i rektorsbostaden inunder rasslade."

Så flyttade man ner till bottenvåningen och lärosalen. Möblerna åkte ut på altanen, ribbstolar installerades. Många elever kunde gå på händerna i "svett drivande kroppsövningar".

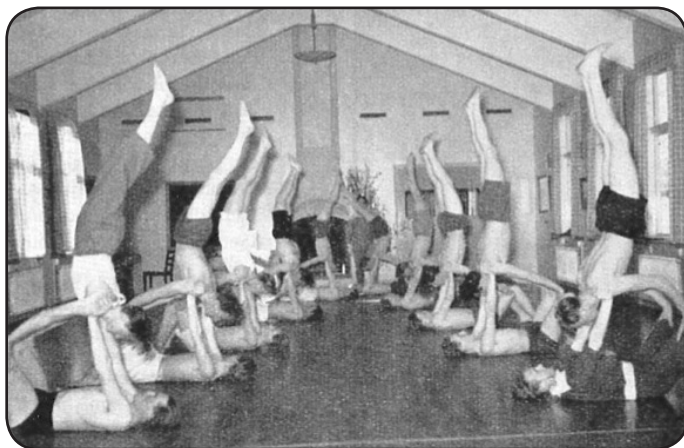
Men uppvisningssalen var den förnämsta. De gröna gräsmattorna under de höga lönnarna. Det berättas om besöksdagen 5 maj 1943. "Lätt skräckslagna åskådare bevittnade resultatet av beredskapstidens magra kosthåll och hårda träning i icke helt ofarlig akrobatik."

Humlegårdens dagrum (sedan länge borta) blev nästa gymnastiksal 1944. Borden bars ut i korridoren och stolarna langades ut genom fönstren. Så kunde man gå armgång i takbjälkarna och slå volter "så det dammade ur mattorna".

Humlegården

1945 stod Storgården färdig. Storstugan (idag matsalen) blev platsen. Och glädjen var stor.

Gymnastik i Storgårdens matsal.

Herrgården, där man hade gymnastik på vinden
Foto: Olle Widén

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

"Vilken rymd. Vilken fart. Vilken fest." Så blev det den femte gymnastiksalen, där kalorier både kom och gick.

Den sjätte gymnastiksalen togs i bruk 1951, när Sigfridsgården stod färdig. På andra våningen, där Musiklinjen nu huserar, gymnastiserades det under de kommande sex åren. "För gymnastikläraren (Bertil) var ju detta en klar förbättring, men nog var det ett stort irritationsmoment för dem som hade lektion i salarna under, medan vi hoppade svikthopp eller hade strömhopp över bock på övervåningen." Trots bristen på en riktig gymnastiksal fick alla elever och under alla år fyra

Gymnastiklektion i Sigfridssalen - nuvarande sal 1.

gymnastiktimmar i veckan. Och dessutom praktiskt arbete, folkdans, idrottsdagar, märkesprov och vintersport. Och nu är det bara tio år kvar till skolans gymnastiklärare Bertil Gustavsson skulle få sin efterlängtnade gymnastiksal.

TIDIGA PLANER

Men redan 1945 planerades en gymnastik- och samlingslokal. Anbud togs in och byggnadsfirman Jansson & C:O svarar. "Åberopande Eder v. förfrågan hava vi härmed nöjet meddela, att vi approximativt beräknat kostnaderna för uppförande av gymnastik- och samlingslokal vid S:t Sigfrids folkhögskola." Priset var 220 000, i dagens penningvärde drygt 4 miljoner. Det blev inget den gången och det skulle ta 16 år innan den sjunde och riktiga gymnastiksalen äntligen kunde byggas.

BRAND OCH NYBYGGEN

Den gamla Herrgården brann ner 1959. 1961 skulle huset ersättas av vad som nu är Rektorsgården samtidigt som gymnastikhuset skulle stå färdigt. Två stora byggprojekt samma år! Kostnaden för gymnastikhuset blev 462 000 (i dag 5,2 miljoner). Styrelseprotokoll visar på finansieringen - förutom lån, stats- och landstingsbidrag, stifts- och kommunbidrag tillsammans 162 000 (idag drygt 1,8 miljoner).

INVIGNING

Den 16 maj 1962 invigs gymnastikhuset samtidigt med skolans 20-årsjubileum. 260 gäster, kaffe och ostkaka. Programmet handlar om folkhögskolan igår - idag - i morgon. Scenen fylls av elever som sjunger biskop Thomas sång om frihet och ansvar. Nu har man en scen med både

På flygfotot syns det vita gymnastikhuset som invigdes 1962.

1977 kläddes fasaden in i trä.

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

sminkloger och teatergarderob. Gymnastikläraren Bertil Gustavsson skrev i Vårdträdet: "En gråvit byggnad efter en hel långsida upptar nu en stor del av gräsmattan. Om den är skön utvändigt? Därom får de personer tvista, som har ett utpräglat estetiskt sinne. En gymnastiklärare betecknar den emellertid som ett fullödigt konstverk, som fullständigt konkurrerar ut nutida "konstnärliga" experiment av stål och stenbeläten. För min del är ändå det som döljer sig inom formerna viktigast." Men 1977 kläddes fasaden in i trä och gjordes faluröd för att troligen passa bättre in i skolmiljön. Samtidigt togs romerska ringar, linor och bommar bort, men kvar behölls några ribbstolar på kortsidan. 2012 byggdes ett gym som används flitigt.

VOLLEYBOLLEN

Med gymnastiksalen kom volleybollen inte bara till Kronoberg utan också till hela Småland. Man kan säga att med Bertil Gustavsson kom sporten till oss. Det var nog den enda bollsport den gode Bertil gillade. Nämnde man fotboll, fnös han bara. Annars var riktig gympa viktig för honom. Vi kan ännu höra hans "happ, happ" när armarna skulle sträckas och knäna böjas. Utländska termer var inget för Bertil. När han hörde om nymodigheten stretching utbrast han: "Jag har alltid sysslat med sträckning!"

Volleyboll i gymnastiksalen. Volleybollen kom till Kronoberg och Småland tack vare idrottslärare Bertil Gustavsson.

FLER SKULLE KOMMA

Så kom de efter Bertils pensionering - Marina Ageland, Paul Nilsson och nu Ulrika Larsson. Jag frågar Ulrika vad gymnastiksalen eller idrottshallen, som den numera kallas, har betytt och betyder. Och jag får många svar. "Den är en av alla mötesplatser på skolan. Spännande är det fysiska mötet, där man får möjlighet att uttrycka sig utan språk. Idrott är universell, varifrån man än kommer - Somalia, Syrien eller Afghanistan. Nästan alla har en relation till idrotten. Och tänk på allt annat - turneringar i fotboll, innebandy, pingis och volleyboll. Och idag är fortfarande salen en mötesplats inte bara under skoltid."

OCKSÅ ETT KULTURHUS

Men gymnastiksalen har inte bara varit ett idrotts-hus. Man kan mycket väl kalla idrottshallen för ett kulturhus. Föreläsningar, temadagar, skolstarter, konferenser, präst- och diakonmöten, konserter, kulturfestivaler, folkdans och teater. Och flera besök av kulturpersonligheter som Ernst-Hugo Järegård, Theodor Kallifatides och Björn Ranelid. Ja, ingen byggnad på Kronoberg har använts så mångsidigt som gymnastikhuset!

Exempel på gymnastiksalen som kulturhus: Författarbesök av Theodor Kallifatides

Tant Eufemia anländer alldeles för tidigt i "En fästmö till låns" från 1986.

Anneli Lindblad och Magnus Lind.

Foto: Paul Lövgren

MINA MINNEN

Vilka är då mina minnen av vår gymnastiksal? Som ung lärare fick jag 1973 frågan om jag ville ta över teatergruppen. Så kom jag att i 16 år få leda det som så småningom kom att bli Kro-nobergs teatergrupp. Barnteater på hösten och vuxenpjäser på våren. Men barnteatern blev vårt signum, något som fortsatt under senare år. Goda minnen är också alla skolstarter och julfester. Och så volleyboll och innebandy tillsammans med våra elever. En dag ringde biskop Jan Arvid Hellström och undrade om vi inte kunde spela fotboll på måndagskvällarna. Så blev det och Jan Arvid, som alltid var före oss både i tankar och handling, spelade bara på den offensiva planhalvan. Försvaret fick andra sköta. Och så jag minns jag naturligtvis festmåltiden i en fullsatt

Festmåltid i gymnastiksalen vid skolans 50-årsjubiléum 1992.

gymnastiksal vid 50-årsjubileet 1992.

FRAMTIDEN

Snart ska gymnastiksalen delas i en idrottsdel och en musikdel. Hur känner du Ulrika inför att bli av med halva gympasalen? "Jag är lojal med idén. Skolan måste utvecklas. Men givetvis vill jag ha kvar mötesplatsen och med den glädjen. Det ska bli spännande att utveckla undervisningen i en annan form."

Gymnastikuppvisning 2006 med inspiration av 1940-talet.

Uppvisning med omnämnda Linnea Henriksson som tredje person i det högra ledet.

Till sist frågar jag Ulrika om hennes bästa minne. "En film från skolans 40-tal med spänstiga gymnaster gav mig idén till en gymnastikuppvisning på gräsmattan med musiklinjen i blå byxor och vita tröjor. Året var 2006 och den numera kända sångerskan Linnea Henriksson var med".

Text: Olof Lindquist

Har vi inte fått nog av att gå i skolan?

Oxford-kursens deltagare VT 2019.

Har vi inte fått nog av att gå i skolan?

När jag sitter i klassrummet och ser mig omkring bland mina klasskamrater kan jag konstatera att vi inte direkt ser ut som en typisk elev av idag. Vi är grå- eller vithåriga, har en del rynkor och våra kläder följer inte den senaste trenden. Det är länge sedan vi satt i en skolbänk. Vad, i all sin dar, gör vi här på S:t Sigfrids Folkhögskola? Det är kanske fler som har undrat, och för att få en föreställning om vad det kan vara som har fått oss att tillbringa en eller två dagar per vecka på Kronoberg ber jag hela gruppen att fundera på saken och att skriva ner sina tankar. Svaren är intressanta och berör flera olika områden. För många av oss är den sociala delen viktig. "Det är så härligt att träffa gamla och nya vänner och att ha intressanta diskussioner" säger många. För oss som har lämnat arbetslivet är det också skönt att tillhöra ett nytt socialt sammanhang. Vi tillbringar ju faktiskt en hel del tid tillsammans och kan passa på att prata med vem vi har lust med. Det är verkligen berikande att byta tankar och erfarenheter med varandra, och inte sällan får man oväntade tankeställare.

Detta, att få nya insikter, är också en viktig anledning för många av oss att komma hit. Det är mycket tillfredsställande att utmanas att tänka och att kanske rent av ändra åsikt i någon fråga. "Den här kursen är intellektuellt stimulerande,

ett forum där man får tänka till" får jag höra. På Kronoberg får vi träffa likasinnade, dvs personer som vill fortsätta att utvecklas och lära sig mer, nu när vi äntligen har tid.

Men självklart är ämnet för kursen inte oväsentlig. Många deltagare har varit intresserade av England under lång tid; några ser sig själva som anglofiler och har länge älskat exempelvis den engelska humorn eller engelsmännens artighet, naturligtvis den fantastiska musiken som kommer från England och engelsk film och TV (vem kan motså dessa underbara serier som Fawlty Towers eller Downton Abbey?). Vi vill få en överblick över Englands historia och vill gärna veta hur Storbritannien har påverkat världen.

Oxford, som är kursens namn och fokus för vårt intresse, är ju dessutom något av en mytomspunnen plats. Där finns ett av de bästa universiteten i världen, samtidigt som man håller fast vid urgamla traditioner. Det är så många tänkare som har verkat där och författare som har skapat odödlig litteratur. Vi vill veta mer om detta, och ämnet blir allt rikare ju mer vi fördjupar oss. När vi funderar över varför vårt intresse växer i takt med att vi lär oss mer är vi överens om att det är våra lärare som är orsaken. De förmedlar mycket kunskap i sina föreläsningar (alltid väl förberedda) som är mycket givande och ofta

så överraskande att det blir ren underhållning. Lektionerna blandar föreläsningar, samtal, gruppdiskussioner, filmvisningar etc. Det underlättar naturligtvis för oss oldies att komma ihåg det vi vill lära oss. Många har också upplevt att lärarna verkligen ser oss och bryr sig om oss, vilket skapar en mycket positiv och vänlig stämning. Att vi inte har några prov bidrar så klart också till att vi inte känner någon stress.

Sist, men inte minst, är det själva skolan som utövar en stark dragningskraft. Det tar inte lång tid så känner man sig som en del av gemenskapen på skolan. Alla man träffar är artiga, vänliga och beredda att prata med en. Tack vare alla ungdomar råder det en "ung", öppen atmosfär på skolan som gör det lätt att trivas. Dessutom känner man

att folkhögskolan är en plats där kulturen frodas, man bjuds på musikföreställningar och spännande konst finns på många ställen.

De flesta av deltagarna på Oxford-kursen har gått på andra kurser på Kronoberg tidigare, någon har varit elev här i sin ungdom, någon har gått två år på konstlinjen och alla längtar tillbaka. Att skolan omges av vacker natur och att maten är väldigt god gör givetvis också sitt till.

Vi konstaterar att det verkligen är tur att vi redan går här på Kronoberg, annars hade vi omedelbart fått skicka in en ansökan.

Text och foto: Eva Posch

Kristel Sundahl, Birgitta Johansson och Margareta Danielsson

Elisabet Bernander, Ingrid Wallström, Gunnel Eriksson, Tommy Ahl och Mona Gyllinger.

Varje termin ordnas kurser för 55+ på S:t Sigfrids folkhögskola.
Intresserad?

Titta på vår hemsida sigfrid.se/utbildningar&kurser

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Intervju med Hugh White

- lärare på Oxfordkursen, präst och fd elev på skolan

Hugh White i Alice i underlandets önskebrunn.

Hur kommer det sig att du blev elev på S:t Sigfrids folkhögskola?

Jag är präst i Oxford stift, vänstift till Växjö stift och sedan 2009 medlem i Oxfords Växjö länkkommitté. Jag tyckte att det vore bra om en kommittémedlem kunde lära sig svenska, delvis av praktiska skäl men också som ett respekttecken – för ofta tycker engelsmän att det är OK att prata engelska med främlingar även i deras egna länder (om främlingar inte kan förstå, så ska man bara prata högre och långsammare). Detta är pinsamt. Så jag ringde Kronoberg och accepterades snart som elev i Svenska Avancerad (jag kunde redan lite svenska därför att min fru är halvsvensk). Det fungerade i Deddington därför att vi hade en väldigt duktig pastorsadjunkt.

När var det och vad minns du speciellt från den terminen?

Det var höstterminen 2012. Speciella minnen? Så många. Överallt var det väldigt bra att uppleva folkhögskolesystemet – det har vi inte i England – och systemet är underbart, men det var särskilt underbart att tillhöra en klass invandrare som lärde om varandra och samarbetade trots så olika bakgrunder, kulturer, religioner. Att vara del av ett högsint försök att hjälpa människor av

många länder förstå och uppskatta varandra var rörande.

Det sägs att kyrkan i Deddington där du var kyrkoherde nästan brann ner medan du var på Kronoberg. Hur kom det sig att den klarade sig?

Det var en Allhelgonatidsgudstjänst och många minnesljus hade tänts. De sattes för nära varandra och plötsligt, när de flesta gudstjänstbesökare hade lämnat kyrkan, inträffade en eldkula. Lyckligtvis hade vi webbkameror i kyrkan för att sända våra gudstjänster och en kvinna i Somer-

Från Oxfordresan 2016. Solveig Larsson, Anna Thyberg och Hugh White.

set, ungefär 15 mil bort, såg elden på datorn och ringde brandkåren - vilket bevisar att alla kyrkor borde ha webbkameror! (Själv brände jag nästan ner Deddingtons kyrka vid ett annat tillfälle men det är en annan historia ...)

Hur har samarbetet med Kronoberg fortsatt?

En viktig fortsättning är den årliga kursen för Oxfords prästadjunkter som kallas för 'Getting to know the Swedish Church'; de bor fem dagar på Kronoberg, möter elever och personal på skolan och delar gudstjänster på kapellet (som de älskar) samt besöker församlingar och kyrkliga verksamheter i Växjö och Kalmar. Kursen blir väldigt populär i Oxford stift. Andra grupper från Oxford stift kommer då och då till Kronoberg, till exempel för en konferens eller på ett församlingsstudiebesök. Skolan har nu en 55+ kurs om Oxford (historia, religion, litteratur, musik, osv) och kursstudenterna besöker Oxford i maj.

Vad har du för önskemål och förhoppningar inför samarbetet i framtiden?

Vi i Oxford stift skulle gärna vilja skapa flera kontakter mellan våra ungdomar och Växjös. Möjligt kunde något hända med avseende på detta genom Kronobergs konfirmationsarbete. Det skulle glädja mig mycket om musiklinjen kunde göra en tur i Oxford.

Vad är det konstigaste du varit med om på skolan?

En boxningslektion av min klasskamrat Haroon (boxning? jag?!); att vara en personsmugglare i ett rollspel för Växjö stift; att stå inför ett 55+ klass och prata på halvsvenska om Gerard Manley Hopkins, en engelsk diktare från artonhundratalet vars språk är nästan obegripligt även för engelsmän. På Kronoberg förväntar jag mig alltid det surrealistiska!

Vad är det bästa med skolan?

Öppenhet, gästfrihet, vänlighet, tillsammanshet, omsorg om individer: kort sagt en kärleksattityd. Kapellet är för mig, som för många, tror jag, ett riktigt smultronställe.

Text: Åse Aronsson och Hugh White

Foto: Åse Aronsson

Skolans Elin Wägnersamling

Från Elin Wägners bibliotek
Foto: Susanne Önder

Delar av Elin Wägner-samlingen kommer att ställas ut på Eskilstuna konstmuseum 11 maj till 22 september 2019. Det är konstnären Åsa Elzén som presenterar arvet efter Fogelstadgruppen där Elin Wägner var medlem. Utställningens titel är "En trädas biografi".

I somras besökte Åsa Elzén folkhögskolan och Elin Wägner-rummet. Hennes första möte med boksamlingen beskriver hon så här:
-Jag läste om boksamlingen i Ulla Isakssons och Erik Hjalmar Linders biografi om Elin Wägner och blev både fascinerad och glad över att den fortfarande existerar i samlat skick. Jag har bara varit och tittat på boksamlingen en gång, och hoppas att det kommer att finnas tillfällen i framtiden att göra längre besök. Jag blev väldigt väl bemött av er på S:t Sigfrids och fick också möjligheten att besöka Lilla Björka vilket var väldigt spännande. Att bekanta sig med någons boksamlingar är för mig en viktig del i att försöka närma mig människor, levande som döda. Eftersom boken "Fred med Jorden" som Elin Wägner skrev

tillsammans med Elisabeth Tamm 1940 spelar en stor roll i min kommande utställning, blev jag intresserad att titta närmare på vilka böcker de läste och inspirerades av under den tiden.

I sin utställning "En trädas biografi" lyfter Åsa Elzén fram arvet efter Fogelstadgruppen som bland annat drev Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad 1925-54 i Julita. På Eskilstuna konstmuseum undersöker hon främst gruppens engagemang i ekologi och jordfrågan genom att utgå från begreppet "träda". Samtidigt gestaltas en sorts kollektivbiografi med utgångspunkt i en särskild matta.

År 1919 beställde Elisabeth Tamm på Fogelstad en matta med önskan att den skulle utgå från en träda, i linje med hennes tro på det vi i dag kallar ekologiskt jordbruk. Konstnären som fick uppdraget var Maja Fjaestad.

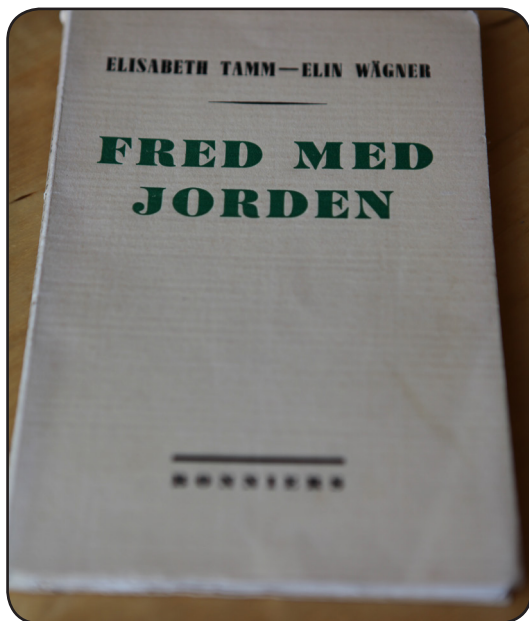

"En Träda" (detalj) matta av ull och lin, 6 x 4,6 m, komponerad av Maja Fjaestad, vävd av Amelie Fjaestad, 1919-1920.
Foto: Åsa Elzén

Mattan låg i biblioteket på Fogelstad till slutet av 1960-talet, då den trasig lades på vinden efter att bokstavligen ha slitits ned av första vågens kvinnorörelse (och deras hundar). Nu ska den efter åren på vinden igen helt rullas ut på Eskilstuna Konstmuseum tillsammans med arkiv-och annat

material, där också kopplingar görs till specifika konstverk i museets samling.

Begreppet träda används inom jordbruket och innebär att åkermark får vila från produktion av grödor, för att motverka utarmning av jorden. Trädan, i sin mångtydighet, problematiserar den teleologiska, linjära tidsuppfattningen med fokus på framsteg och ekonomisk tillväxt som ligger till grund för normativ historieskrivning och pågående klimatkris.

Exemplar av Fred på jorden, signerat av författaren, från Elin Wagners bibliotek.

Foto: Susanne Önder

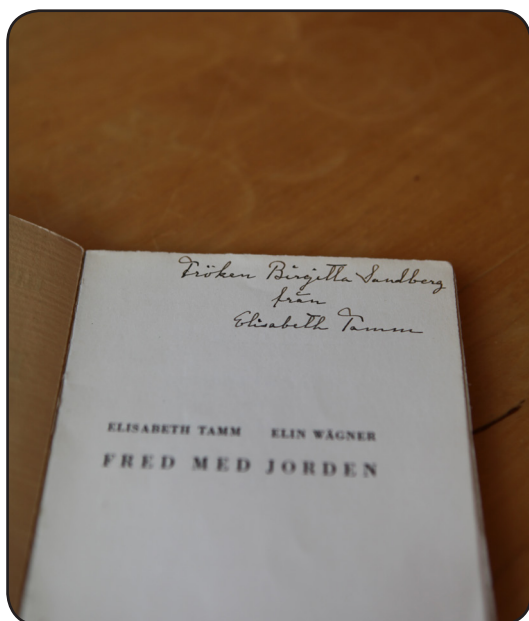
På frågan hur intresset för Fogelstadgruppen väcktes svarar konstnären:

-Jag minns inte när jag hörde talas om Fogelstadgruppen första gången, men jag tror det var Ulrika Knutssons bok om gruppen som väckte ett starkare intresse. Jag har länge arbetat med feministisk historieskrivning så mitt Fogelstadsintresse har varit närvarande så länge jag minns. Jag är inte uppvuxen själv i trakten men mina morföräldrar bodde i närheten då jag var barn, och nu bor mina föräldrar i närheten. Själv har jag ett sommarställe i närbelägna Näshulta sen några år. Så en sådan koppling finns, som kanske handlar om rötter, eller rötter som jag skapar.

Avslutningsvis berättar Åsa om sina kommande konstprojekt:

-Jag arbetar just nu med tre projekt parallellt. Alla relaterar till Fogelstad på olika sätt. I ett av de pågående projekten drar skogen norr om sjön Aspen i mig.

Text: Monica Grügiel utifrån Åsa Elzéns intervju svar

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA

Årets väckarklocka 2018

Elin Wägner- sällskapets utmärkelse
gick till föreningen GAPF - Glöm Aldrig Pela och Fadime

Sara Mohammad och Sabina Landstedt från föreningen GAPF med Årets väckarklocka.

Sedan 1993 delar Elin Wägner-sällskapet ut Årets väckarklocka till en person eller organisation som arbetar i Elin Wägners anda. 2018 års pristagare var organisationen GAPF, Glöm aldrig Pela och Fadime som sedan 2001 arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck.

I september var GAPF:s grundare Sara Mohammad i Växjö och på St Sigfrids folkhögskola tillsammans med Sabina Landstedt för att motta priset för sitt arbete från Elin Wägnerssällskapets ordförande Ann-Margreth Willebrand.

– Elin Wägners bok Väckarklocka kom ut 1941 och handlar om jämställdhet, fred och miljö. Elin Wägner skrev bland annat om kvinnors utsatthet. Det är sorgligt att vi inte kommit längre, säger hon.

Föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime har tagit sitt namn efter Pela Atroshi och Fadime Sahindal, två unga kvinnor som mördats av sina familjer som tyckt att kvinnornas liv har fläckt familjens heder. Men de två kvinnorna är långt ifrån de enda som drabbats av eller hotas av hedersrelaterat våld och förtryck. GAPFs mål är att arbeta för ett samhälle fritt från den typen av

förtryck.

I samband med prisutdelningen berättade föreningens grundare och ordförande Sara Mohammad om GAPF:s verksamhet och knöt an till Elin Wägners arbete för mänskliga rättigheter och ett tryggt samhälle.

– Om hon levat idag skulle hon varit förbannad över mycket. Det hedersrelaterade våldet och förtrycket är en besvikelse och ett hån mot Elin Wägner och alla män och kvinnor som kämpat för att nå så långt.

Ofta kopplas hederskulturer automatiskt till islamistiska grupper men Sara Mohammad poängte-
rar att det finns fler krafter som arbetar mot den jämställdhet som vunnits.

– GAPF arbetar för att det inte ska bli en backlash i jämställdhetsarbetet. Det handlar till exempel om religiösa grupper i USA och Polen men inte minst om islamismen som vill ha könsapartheid. Vi vill stödja de som vill befria sig, säger hon. Förening GAPF har en bred verksamhet som handlar om att stödja individer som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck men också att informera och driva arbetet för ett samhälle som respekterar individens rättigheter.

– Samhället måste ha en värdegrund som vär-

nar de mänskliga rättigheterna. Trosfrihet är en mänsklig rättighet med den ger inte rätt att begränsa individers rättigheter och religionen får inte begränsa barnens rätt, säger Sara Mohammad.

Ny skolpräst

Jacob Hartman

Ann-Margreth Willebrand, Sara Mohammad och Sabina Landstedt.

På hennes önskelista står ett samhälle som bygger mer på solidaritet än tolerans. En tolerans som hon upplever också varit tolerant mot intolerans. Hon ser också en fara att man i rädsla för att uppfattas som rasist istället hamnar i omvänd rasism där vi inte ställer samma krav på alla. Men föreningen har problem med att andra krafter vill kidnappa föreningen.

– Vi får inte blunda för den utsatta kvinnan eller det utsatta barnet av rädsla att bli kallade rasister. Men vi måste också ifrågasätta rasisterna som försöker utnyttja frågan, säger Sara Mohammad. I priset ingår möjligheten att välja till vem eller vilka man vill att väckarklockan ska väcka. För Sara Mohammad råder ingen tvekan.

– Vi vill väcka den nya regeringen, säger hon.

Text och foto: Tore Sjökvist

I juni 2019 börjar Jacob Hartman som skolpräst på S:t Sigfrids fhsk. Tjänsten är en stiftsadjunkt-tjänst där det också ingår ett stiftsuppdrag med bland annat arbete med Svenska Kyrkans Unga i Växjö stift.

Jacob blev prästvigd 2017 och har jobbat i Växjö Domkyrkoförsamling och Teleborgs kyrka. Sedan 2014 har han arbetat på konfirmationsläger på S:t Sigfrids folkhögskola. Själv är han konfirmerad på Kjesäters folkhögskola, utanför Vingåker, och där engagerades han som hjälple-dare åren efter konfirmationen. Konfälaget ligger honom varmt om hjärtat. Med stor sorg tog han emot beskedet att Kjesäter fhsk skulle lägga ner och därmed även konfälaget.

På pendeltåget mellan Sundbyberg (där han är uppväxt och bodde då) och Sthlm central pratade han med en kompis om nedläggningen av folkhögskolan och lägret. Då hände det osannolika: En äldre dam som satt bredvid började berätta om ett annat konfälag i Småland, Kronoberg. Det slutade med att Jacob tog kontakt med skolprästen Magnus P Wåhlin och fick vara konfälagare på S:t Sigfrids folkhögskola och sedan dess har han varit en självklar del av konfälagrets arbetslag.

Vi hälsar Jacob varmt välkommen i sin nya tjänst!

Text och foto: Susanne Önder

S:T SIGFRIDS
FOLKHÖGSKOLA